СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 260. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 8-го ЛИСТОПАДА 1949. No. 260. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 8, 1949. VOL. LVII

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ОСТАННІ ПЕРЕДВИБОРЧІ ЗАЗИВИ

Кандидати на федеральні, стейтові й місцеві муніципальні становища усіх партій видали останні зазиви до своїх прихильників у неділю 6 листопада, надіючися, що вони підуть лавами до виборів у вівторок, 8 листопада. Пресові бюра поробили дбайливі приготування до якнайшвидших звітів з виборів, які можуть мати величезне значення на вибір президента в 1952 році. Майже у всіх стейтах йшла боротьба за стейтові й місцеві справи, а тільки в двох стейтах були заторкнені ширші питання.

У стейті Ню Йорк ішла конкуренція між кандидатом Републиканської партії, Джаном Фостером Долесом і кандидатом Демократичної партії, Гербертом Г. Ліменом за здобуття становища федерального сенатора. Президент Труман виголосив промову з Білого Дому за вибір Лімена, а републиканські провідники заангажувалися зі всіх сил за вибір Доллеса. Обі партії зосередили ще свої зусилля за вибір посадника міста Ню Йорку, бо це становище має подекуди загально краєве значення.

У стейті Ню Джерзі йшло про вибір губернатора, при чому Републиканська партія поробила зусилля, щоб до решти знищити впливи звісного Демократичного потентата, колишнього посадника міста Джерзі Сіті, Френка Гейга. У стейті Каліфорнія в одній окрузі мали вибрати конгресмена.

Крім виборів виборці мали ще вирішити багато питань економічної натури, тобто вирішити голосуванням різні позички на будову шкіл, шпиталів або доплату до добродійних фондів. Такі фінансові справи коштуватимуть коло два біліони долярів, якщо будуть ухвалені.

НА ЯКИХ КАНДИДАТІВ ГОЛОСУВАТИ?

Ню Йорк. — Коли запитали президента університету Колумбія, генерала Двайта Д. Айзенгевера, як він буде голосувати при виборах у вівторок, він відповів значучо: „Я буду голосувати на кандидатів, які засади дають запевнення для втримання свободи й волі американського громадянина".

ПОСТУП У ЗАМИРЕННІ В СТАЛЕВІЙ ІНДУСТРІЇ.

Питсбург. — Два великі незалежні сталеві підприємства, які затруднюють 83,000 робітників, поробили приготування до замирення з юнією сталевих робітників для покінчення страйку. Це є Ріпоблик Стіл Корпорейшен, третя щодо величини компанія і Джовнс енд Лонглин Стіл Корпорейшен, четверта з черги. Вони мають готовий начерк контракту та предявлять його юнії. Кажуть, що два менші підприємства підуть за їхнім прикладом. Плян двох згаданих компаній оснований на згоді з Бетлегем Стіл, тобто передбачує старечу пенсію у висоті до $100 місячно.

ПОНАД $100,000,000 НА ЖИДІВСЬКІ ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ.

Генрі Моргентав, головний предсідник кампанії Юнайтед Джуїш Апіл, оприлюднив що досі призбирано на різні жидівські допомогові цілі $100,219,000.

ФЕДЕРАЛЬНІ УРЯДОВЦІ ВТРАТИЛИ НАДІЮ НА ЗАМИРЕННЯ З ЛУЇСОМ.

Вашингтон. — Щоб якось допровадити до загодження між підприємцями вугільних шахт і страйкуючими шахтярами, федеральні урядовці плянують складення комісії для ствердження фактів у спорі. Формально президент Труман мав би покликати комісію до життя.

Міжтим предсідник майнерської юнії, Джан Л. Луїс, закликав на понеділок комісію політики, щоб зробити спробу заключити окремий контракт з підприємцями копалень в стейті Ілиной. Комісія складається з 200 осіб і є важливим дорадчим тілом екзекутивної ради юнії. Досі підприємці стоять на становищі, що наладнання спору з робітниками не є справою одного стейту або однієї округи, тільки загально краєвою справою. Тому підприємці роблять натиск на власників копалень з Огайо щоб вони не нав'язували переговорів з Луїсом. Луїс надіється перехитрити підприємців і зломити їхню солідарність якимсь підступом.

ДОЛЮ КОМУНІСТИЧНИХ ЮНІЙ ПОЛИШЕНО ЕКЗЕКУТИВНІЙ РАДІ К.І.О.

Клівленд. — У суботу покінчилася конвенція Конґресу Індустріяльних Організацій переведенням вибору до екзекутивної ради. З огляду, що до К.І.О. належать 41 міжнародних юній, рішено вибрати до екзекутиви по одному представникові з кожної. Одначе тому, що дві юнії усунено з причини їхнього прокомуністичного становища, екзекутива нараховує тільки 39 членів. Коли поставлено кандидатом від кушнірської юнії Бенджамина Голда, предсідник К.І.О. Филип Морей заявив, що він не може бути вибраний тому бо щойно переведено ухвалу, що комуністи не можуть бути членами уряду. Серед метушні прийшло до гострої виміни слів між прихильниками правих і лівих ґруп в десятьох прокомуністичних юніях, які ще не забралися з К.І.О., а яких екзекутивна рада на підставі ухвали може усунути в майбутності.

ВИРІШЕННЯ АПЕЛЯЦІЇ КОМУНІСТІВ ЗА РІК.

Вашингтон. — З огляду, що виготовлення апеляції від присуду на 11 провідних комуністів забере довгий час, а ще більше часу може забрати розглянення арґументів в апеляційнім суді, високі федеральні урядовці передбачують, що остаточне вирішення долі засуджених може потривати цілий рік. Міжтим засуджені вийшли на волю за порукою і ще остається до вирішення, скільки їм буде полишеної свободи переїзду з однієї округи в другу.

Стейтовий уряд К.І.О. в Ню Йорку рішив усунути зі свого складу Ирвинґа Поташа, зате, що він вважається за засудженого проступника.

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН ВІТАЄ ДОПОМОГУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ВИЗВОЛЬНИМ ЗМАГАННЯМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ!

ПРИЗНАЄ ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ВКЛАД В АМЕРИКАНСЬКЕ ЖИТТЯ. БІЛЯ 500 УЧАСНИКІВ ЧЕТВЕРТОГО КОНГРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ В ІМЕНІ МІЛЬЙОНА АМЕРИКАНЦІВ УКРАЇНСЬКОГО РОДУ МАНІФЕСТУЮТЬ ВІРНІСТЬ АМЕРИКАНСЬКИМ ІДЕАЛАМ ТА ПРИРІКАЮТЬ ДОКЛАСТИ ВСІХ ЗУСИЛЬ ДЛЯ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ У ВИЗВОЛЬНІЙ БОРОТЬБІ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ.

СЕНАТОР СМИТ ВВАЖАЄ УКРАЇНЦІВ АВАНГАРДОМ В ЗМАГАННЯХ ДО ВОЛІ І МИРУ В СВІТІ; ПРЕДСТАВНИК ГЕНЕРАЛЬНОГО ПРОКУРАТОРА МЕҐРАТА ВІРИТЬ В ЗДІЙСНЕННЯ ЗАПОВІТУ ШЕВЧЕНКА ТА В ПРИХІД УКРАЇНСЬКОГО ВАШИНҐТОНА; ПРЕДСТАВНИК ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ЗАРАХОВУЄ СПРАВУ РЯТУНКУ СКИТАЛЬЦІВ ДО ГОЛОВНИХ ПРОБЛЕМ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ.

Мистецька Вистава і Виступ Капелі Бандуристів Збільшують Успіх Конґресу.

Президент Злучених Держав, Гері С. Труман, не маючи можности виступити особисто, переслав Четвертому Конґресові Американських Українців привітальне письмо, в якому „поздоровляє громадян українського роду з їхнім видатним вкладом в американське життя та дає їм признання за їх „зусилля допомогти своїм землякам за морем, які не мають можности користуватися добродійствами вільного суспільства, якими маємо щастя користуватись ми в Злучених Державах".

(Точний текст листа президента Трумана та його український переклад на стороні 2). Крім привітального листа президента Трумана, на Конґресі виступили з привітами для американських українців сенатор Злучених Держав, Александер Смит, асистент державного секретаря Герберт Пірс, особистий представник генерального прокуратора Злучених Держав, Мек'Ґрата, директор Іміґраційного і Натуралізаційного Уряду Джером Шоґнесі, та краєвий директор Републиканської партії, Мр. Ріпман, висловлюючись при цій нагоді на теми поодиноких американських та українських справ, що були предметом дебат на Конґресі.

Четвертий Конґрес Американських Українців відбувся в столиці країни, у Вашинґтоні, в суботу і неділю в днях 5-го і 6-го листопада, в конференційній залі готелю Статлер, та був великою маніфестацією єднання всіх українських сил як на американському континенті та і в цілому світі, в змаганні до великої мети: визволення України зі совєтсько-російської неволі та створення вільної і демократичної, суверенної і соборної української держави українського народу. В Конґресі взяло участь зарестрованих 210 делеґатів з правом голосу з усіх просторів Злучених Держав де є більші українські скупчення, та ще більше гостей з правом участи в нарадах.

Починається Конґрес

Четвертий Конґрес Американських Українців відкрив голова Конґресового Комітету, Степан Шумейко, в год. 10:45, в суботу 5-го листопада, передаючи слово приявному на залі на чолі канадійської делеґації голові КУК І ПАУК, о. д-рові Василеві Кушнірові, що провів молитву. Відтак наша співачка Марія Боднар почала а за нею всі приявні відспівали американський національний гимн, після чого С. Шумейко привітав численно зібраних делеґатів і гостей, між ними зокрема делеґатів з нової іміґрації, що вперше в цій вільній країні беруть участь в зорганізованому житті американських українців.

Д-р М. Сіменович предсідником Конґресу

Після деякої дискусії, ставлення кандидатур і зрікань, президію Конґресу вибрано в такому складі: предсідник — д-р Мирослав Сіменович; заступники предсідника: адв. Іван Панчук і п-ні Людмила Івченко; англійський секретар — Володимир Бакад; український секретар — інж. Степан Куропась.

Представник державного департаменту про спільний обов'язок рятувати скитальців

Почату вже дискусію в справі вибору поодиноких комісій перервано, як в товаристві Степана Яреми прибув на залю асистент державного секретаря, Герберт Пірс, щоб від уряду привітати Конґрес та побажати успіхів в нарадах. Заторкуючи коротко інші справи, Мр. Пірс довше зупинився над проблемою европейських скитальців з-поза залізної заслони, рятунок яких він зараховує до головних проблем американської закордонної політики та вважає нашим спільним громадським обов'язком. Мр. Пірс не залишив сумніву, що уряд нашої країни розцінює справу скитальців, як справу політичну і так до неї підходить. Він заповів, що ця проблема і в майбутньому та аж до свого остаточного полагодження буде предметом великої уваги державного департаменту.

Вибір комісій

Вибір номінаційної, резолюційної і статутової комісій попередила довша дискусія над формальностями. В міжчасі відчитано та по дискусії прийнято порядок нарад. Остаточно до комісій вибрано: Номінаційна Комісія: Геновефа Зепко-Жеребняк, Іванна Бенцаль, Степан Куропась, Володимир Бакад, Роман Слободян, Мирон Леськів і д-р Микола Чубатий. До Резолюційної Комісії, після внесення Степана Яреми щодо процедури, вибрано: д-ра Лонгина Цегельського, д-ра Луку Мишугу, проф. Льва Добрянського і проф. Михайла Ветухова. До Комісії рівночасно увійшли всі ті, що згідно з програмою мали мати

(Продовження на стор. 3-тій)

ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ ГОЛОВОЮ У. К. КОМІТЕТУ

На підставі доповненого статуту, Четвертий Конґрес Американських Українців вибрав новий Український Конґресовий Комітет в такому складі:

Екзекутива: проф. Лев Добрянський (Вашинґтон) голова; заступники голови: Дмитро Галичин (Ню Йорк); д-р Лонгин Цегельський (Филаделфія); Михайло Дуткевич (Питсбург); Олена Лотоцька (Филаделфія) та Михайло Ветухів (Лос Анджелес, Каліфорнія); Ева Піддубчишин (Ню Йорк) секретарка; Осип Лисогір (Ню Йорк), касієр.

Політична Рада: голова і екзекутивний директор, Степан Ярема (Ню Йорк). Члени: Гнат Білинський (Филаделфія); д-р Микола Чубатий (Ню Джерзі); д-р Олекс. Грановський (Ст. Пол, Мін.); Богдан Катамай (Филаделфія), д-р Роман Криштальський (Питсбург), д-р Денис Квітковський (Дітройт); д-р Лука Мишуга (Ню Джерзі); Василь Мудрий (Ню Йорк), д-р Роман Смаль-Стоцький (Мілвокі, Виск.); Августин Штефан (Стемфорд, Конн.) і Кирило Доцько.

Дорадча Рада: Володимир Бакад (Ню Йорк), Пилип Демян і Василь Довгань (Дітройт), Іван Дужанський (Шикаго), Богдан Гарасимович (Филаделфія), д-р Степан Хомішак (Ст. Пол), Михайло Хомішак (Питсбург), Степан Куропась (Шикаго), Анна Левкут (Дітройт), Антін Маланчук (Ню Гейвен, Конн.), Анна Настюк (Ню Йорк), Тереса Новенчі (Сиракюз, Н. Й.), Василь Омельченко (Ню Йорк), Роман Пристай (Рачестер), Данило Слободян (Елизабет, Н. Дж.), Дмитро Шмагала і Василь Волянський (Клівленд).

Контрольна Комісія: голова Евген Рогач (Филаделфія); члени: Іван Іванчук (Дітройт), Мирон Леськів (Ню Арк), Пантелеймон Ковалів і Микола Гаврилко (Ню Йорк).

Три місця в Раді зарезервовано для нових організацій-членів УКК.

СОВЄТИ ЗАПОВІДАЮТЬ „ГРІБ КАПІТАЛІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ"

РІЧНИЦЯ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ НАГОДОЮ НОВОЇ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ЛАЙКИ НА АМЕРИКУ.

Москва, 7 жовтня. — Вчора, напередодні річниці жовтневої революції, відбулася тут традиційна большевицька парада, з традиційними совєтськими брехнями і такою ж традиційною лайкою та погрозами вільному світові. Святкування відкрив головною промовою член Політбюра, Георгій Маленьков, лаючись, що „американські підпалювачі війни" намагаються „перемінити цілий світ в американську колонію" та погрожуючи, що розпалена імперіялістами третя світова війна буде „гробом для капіталістичної системи в цілому світі". Обвинувачуючи Злучені Держави, що вони при допомозі нової світової війни бажали б створити „світову американську імперію", Маленьков твердив, що американські пляни різняться від тоталітарних плянів Гітлера, Ґерінґа, Танака і Тоджа тільки тим, що „пляни нових підпалювачів війни ще перевищують пляни Гітлера". При цьому Маленьков вихвалявся, що Совєти не бояться війни та що її повинні боятися її „підпалювачі".

МОСКВА ДОВІДУЄТЬСЯ ПРО АМЕРИКАНСЬКЕ СТАНОВИЩЕ НА ВИПАДОК ВІЙНИ З ЮГОСЛАВІЄЮ.

Берн, Швайцарія, 7 жовтня. — Совєтські дипломати і шпигуни намагаються всіми засобами розвідати від — як їм здається — поінформованих в цих справах швайцарських та інших дипломатів, яке становище займали б Злучені Держави на випадок совєтського нападу на Югославію. Правдоподібно у зв'язку з цим державний секретар Ачесон передучора натякнув, що в такому випадку американська допомога для Югославії була б „на коротки" до самої активної участи у війні. Це власне хотіли большевики знати, хоча їхня цікавість ще не цілком вдоволена і вони намагаються ще розвідати всілякі подробиці. Це свідчило б, що Совєти цілком конкретно плянують напад на Югославію, байдуже самі, чи за посередництвом сателітів. З дуже добре поінформованих швайцарських дипломатичних джерел заявляють, що маршал Тіто вже при кінці минулого місяця дуже серіозно носився з думкою звернутися до Злучених Держав та інших країн Атлантійського пакту за ґарантіями на випадок совєтської агресії. Опісля він від цієї думки відступив, щоб не давати Москві доказового арґументу, що він, мовляв, є „зрадником". З тих самих поінформованих джерел звертається увагу на цілий ряд інших „дуже актуальних" можливостей вибуху нової війни.

ЮГОСЛАВІЯ ПОЗДОРОВЛЯЄ МОСКВУ З „ОКТЯБРСЬКОЮ" РЕВОЛЮЦІЄЮ.

Лондон, 7 листопада. — Не зважаючи на велике напруження між Москвою і Бєоґрадом, предсідник югославського парляменту, д-р Іван Рібар, переслав предсідникові Верховної Ради в Москві, Н. М. Шверникові, привітальну телеграму з нагоди річниці жовтневої революції. В телеграмі передається „сердечні поздоровлення та найкращі побажання всього доброго для народу Совєтського Союзу".

СТАЛІН ПОСТАВИВ МАРШАЛА РОКОСОВСЬКОГО ДО „РОЗПОРЯДЖЕННЯ" ВАРШАВИ.

Лондон, 7 листопада. — Московська радіовисильня сьогодні вранці повідомила, що Сталін поставив маршала Константина Рокосовського до розпорядження комуністичного уряду Польщі, з призначенням до служби в польській армії. В повідомленні говориться, що совєтський уряд зробив це на прохання варшавського уряду, ребучи до уваги його „популярність серед польського народу та його польське походження". В повідомленні не подається який пост Рокосовський займатиме в польській армії.

МІНІСТРИ ЗАХІДНИХ ПОТУГ ВІДБУДУТЬ КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ.

Париж, 7 листопада. — В найближчу середу тут відбудеться конференція міністрів закордонних справ Злучених Держав, Великої Британії та Франції в справі дальшої політики цих країн відносно Німеччини. На порядку нарад будуть важливі проблеми, зв'язані з новим положенням, витвореним створенням двох німецьких держав на заході й сході. Вже тепер з поінформованих кол заявляють, що французький міністер матиме чимало всіляких застережень щодо плянів і пропозицій Америки і Британії.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗМІНИ В ЗАХІДНО-ЕВРОПЕЙСЬКОМУ КОМАНДУВАННІ.

Лондон, 7 листопада. — З поінформованих джерел заповідають, що у відомому під назвою „Юніфорс" спільному командуванні країн т. зв. Брюсельського союзу мали б в найближчому часі зайти далекосяжні організаційні зміни. Вони стоятимуть у зв'язку зі завершенням підготовки початкових оборонних плянів, як теж зі зміною загального положення в наслідок підписання Атлантійського пакту.

ІЗРАЇЛЬ ОСТЕРІГАЄ ЗАКОРДОННИХ СІОНІСТІВ.

Тель Авів, Ізраїль, 7 листопада. — Давида Бен-Ґуріон, премієр Ізраїля, остерігав вчора всіх закордонних сіоністів перед їх напором на політику ізраїльського уряду, використовуючи при цьому факт їх контролі сіоністичних фондів допомогових організацій. Він твердив, що хто хоче мати вплив на політику країни, той повинен стати її громадянином та перебрати на себе співвідповідальність.

УХВАЛЕНО ЕМБАРҐО ЗБРОЇ ДЛЯ АЛЬБАНІЇ І БОЛҐАРІЇ.

Лейк Саксес, 7 листопада. — Політичний Комітет Генеральної Асамблеї ухвалив минулої суботи заборону постачання зброї Альбанії і Болґарії, як довго ці країни не перестануть давати допомогу грецьким партизанам. Проти цего голо-

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 113(of Act of October 3. 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$7.00	One year	$7.0
на пів року	$3.75	Six months	$3.7
На три місяці	$2.00	Three months	$2.0
В Джерзі Сиrі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.0
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.2
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.7
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.5
На пів року	$1.50	Six months	$1.5

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

ПОЛІПШУЙМО СТАРЕ, ТВОРІМ НОВЕ!

Немає нічого досконалого, завжди і у всьому є ще місце на поліпшення. Такої засади держаться американці не тільки в бизнесі, але й в усіх інших ділянках свого життя. Якраз тому ця молода країна так скоро поступає вперед і зростає у щораз більшу силу. бо виходить зо заложення, що перешкоди є на те, щоб їх перемагати, а поступ, щоб постійно йти вперед.

З цього боку треба підходити теж і до життя американських українців, до їхніх змагань, осягів і невдач. При цьому треба памятати, що наші недомагання, особливо в громадсько-організаційному житті, не є тільки нашою питоменністю. Майже всі етнічні групи, зокрема ті, що є ближчими чи дальшими сусідами українського народу в Европі, організували в Америці своє життя майже на той самий лад. Церква та братські організації були підставою того життя. Преса була головно братською пресою за винятком таких груп, як от польська, що має великі польські скупчення в Шікаґо, Дітройті, Бофало чи Ню Йорку, в яких більше поляків, як в самій Варшаві. Ці організаційні основи були у свойому часі добрі. Підкопала їх одначе та обставина, що згодом приплив нової іміґрації ставав щораз меншим і рідшим, а в українському випадку майже ніяким. Отже преса тих етнічних груп зачала підупадати з дуже простої причини, бо з кожним днем читачів ставало менше: одні вмирали, а нові не прибували. Це загально відоме явище, про яке ми вже багато разів писали, вказуючи, як ліквідуються одна за одною польські часописи, що проіснували по 60 і більше років. Те саме є з жидівською, німецькою та іншою пресою. Не могло воно не відбитись теж і на пресі одної з найменших і найбідніших етнічних груп — українській. Тому треба вважати великим щастям, що з прибуттям поважного числа українських скитальців до Америки, прибуло одночасно більше читачів українських газет. Це повинно, бодай на якийсь час, поправити справу української газети в Америці й дати їй можність не тільки далі існувати, але й розвиватись, ліпшою ставати. Це є те, що завжди було гарячим бажанням свідомої частини українського громадянства. Воно є тепер таким самим бажанням наших рідних, що зачали до нас прибувати, а про що вони згадують у своїх заввагах, що їх надсилають разом з пожертвами на пресовий фонд „Свободи". Ці побажання щирі й випливають з глибоких почувань та свідомости великої відповідальности рідної преси. Вони навіть часто виправдують „Свободу", а властиву вину складають на загал. Щодо їхніх проєктів можна б хіба тільки те завважити, що годі порівнювати відносини в старім краю з тутешніми теж і щодо преси. Спершу треба збагнути тутешній грунт і тутешні можливості і провірити усе не тільки на нашім відтинку, але й на чужім, де вже були всілякі спроби щодо поліпшування старих газет чи журналів, чи видавання нових. Щойно запізнавшись з тими обставинами та маючи факти і числа, можна конкретно чи там бизнесово говорити про поліпшення старого чи творення нового. Але щодо одного повинні ми всі бути одної думки, а саме, що те, що на цій землі видержало не одну лиху годину і зуміло так довго вдержуватись і наш нарід при собі держати, повинно далі снувати і ставати щораз кращим. Повинно теж і нове творитись, в міру наших потреб і наших сил.

MESSAGE OF PRESIDENT TRUMAN TO THE FOURTH CONGRESS OF AMERICAN UKRAINIANS

At the occasion of the Fourth Congress of Americans of Ukrainian Descent, holding its sessions at Hotel Statler, President Truman sent the following message:

THE WHITE HOUSE
Washington

November 2, 1949.

Dear Friends:

The fourth national gathering of leaders of various groups from all parts of America of citizens of Ukrainian origin offers a suitable occasion to congratulate you and the men and women you represent upon your fine contributions to American life.

You are to be commended for your interest and participation in our democracy and also for your interest in and efforts to aid your kinsmen overseas who are not able to enjoy the benefits of a free society which we in the United States are fortunate to enjoy.

I hope that more and more the story of our American democracy will reach your kinsmen and others overseas who are not able to listen to a free radio or read an uncensored press and that as the true story of democracy is heard more widely the desire of all peoples for freedom and peace and justice will increase correspondingly.

My best wishes to your meeting.

Very sincerely yours

HARRY S. TRUMAN (signed)

HARRY S. TRUMAN

ПОСЛАННЯ ПРЕЗИДЕНТА ТРУМАНА ЧЕТВЕРТОМУ КОНҐРЕСОВІ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

З нагоди Четвертого Конґресу Американських Українців, що відбувся у Вашинґтоні в днях 5-го й 6-го листопада 1949. р. Президент Злучених Держав, Гері С. Труман, надіслав послання, яке в дослівному перекладі на українську мову звучить:

Білий Дім, Вшинґтон.

2-го листопада 1949.

Дорогі приятелі:

Четверте краєве зібрання провідників різних груп громадян українського походження з усіх частин Америки дає відповідну нагоду поґратулювати вам та чоловікам і жінкам, яких Ви репрезентуєте, за Ваш видатний вклад в американське життя.

Вам належиться признання за Ваше заінтересування та за Вашу участь в нашій демократії, як теж за Ваше зацікавлення та Ваші зусилля допомогти Вашим рідним, які не мають можности зазнавати благ вільного суспільства, якими ми маємо щастя користуватися в Злучених Державах.

Маю надію, що вісті про нашу американську демократію все більше і більше доходитимуть до Ваших земляків та інших за морем, які не мають можности слухати вільного радія або читати нецензуровану пресу та що тоді, як правдива історія демократії рознесеться ширше, відповідно до того збільшуватиметься бажання всіх народів до волі і миру та справедливости.

Мої найкращі побажання для Вашого зібрання.

Щиро відданий Вам
ГЕРІ С. ТРУМАН.

Успіхи і невдачі переселенчої акції

В своєму останньому повідомленні, надрукованому в суботнішньому виданні цього щоденника, Екзекутива ЗУАДКомітету ствердила факти та винесла рішення, що можуть бути дзеркалом нашої американсько-української громади. Повторимо головніші факти:

В рямках нового іміґраційного закону, що діє не цілий рік, ЗУАДКомітет переселив кругло 15 тисяч скитальців, в тому 8 тисяч на свої безіменні завірення, отже виключно своїм стараням і своїм коштом. ЗУАДКомітет є одною з вісімох найбільших краєвих агенцій, що їх офіціяльно визнано відповідними властями за співучасників в здійснюванні нового закону. Кілька днів тому повідомлено про приїзд 100-тисячного скитальця, отже 15,000 спроваджених ЗУАДКомітетом становлять майже одну шосту частину, значить сумарично ЗУАДКомітет спровадив більше ніж пересічно кожна з інших агенцій. 8,000 українців, спроваджених Комітетом на безіменні завірення, творять під цим оглядом найбільший відсоток і ставляють ЗУАДКомітет на першому місці. Якщоб взяти до уваги фонди поодиноких організацій, які брали участь в переселенні, тоді взагалі не можна б переводити порівнань і навряд чи хто повірив би, що наш Комітет такими мінімальними фондами міг доконати такого великого діла. Тут вже не хочемо згадувати про те величезне моральне і пропагандивно - політичне значення, що його мала акція ЗУАДКомітету для цілої української справи. Він бо, ЗУАД Комітет, є єдиним національним Комітетом, з виразною назвою українського. Цим не може похвалитися жадна інша національна група в Америці, бо всі інші Комітети мають релігійний характер. Не хочемо теж згадувати про ту величанську роботу, яку виконала місія ЗУАДКомітету в Европі. Це знають ті, що орієнтуються в европейських обставинах. Недавно п. В. Кузів, що пробув кілька років на праці для скитальців в Европі, згадував, як там ворожі до українців елементи, які занимали різні пости в місіях інших організацій та якими українські скитальці мусіли користуватись перед відкриттям місії ЗУАДКомітету, поповнювали страшні надужиття у відношенні до українців, постійно відпихали їх на останній плян. Надужиття доходили навіть до того, що на українські завірення підставлювано та висилано до Америки цілком інших людей, неукраїнців.

Це одна сторона медалі, це безприкладні успіхи, якими має право пишатися кожний українець. Цю всю величанську роботу, що виконав ЗУАД Комітет та всі ті його досягнення оцінить колись історія.

Але історія оцінить теж другу сторінку медалі, іменно, всі ті перешкоди, з якими Комітетові доводиться змагатися та в останньому інертне становище великої частини нашого громадянства до цеї великої місії, яку ЗУАДКомітет виконує.

Приклади: На загальну кількість 15,000 спроваджених ЗУАДКомітетом нових іміґрантів тільки 2,100 в цілости або частинно звернули Комітетові адміністраційні кошта або кошта транспорту. 12,900 не заплатили ані одного цента. Навіть на всіх 1,200 осіб, що приїхали на родинні завірення, тільки одна третя частина вважала за відповідне звернути кошта. Та й які кошта! Тих 25 долярів на адміністраційні видатки і кілька чи кільканадцять долярів на кошта переїзду з порту до місця призначення! Для одиниці це є мінімально, але для Комітету, зі спровадженими скитальцями, це величезні суми, які Комітетові з неба не спадуть. А на 8,000 нових іміґрантів, що приїхали виключно стараням Комітету на його безіменні завірення, досі тільки 200 (двісті!) цілком аб[illegible] частинно звернули витрачені на них видатки.

Чи потрібно до цего всего будь-яких коментарів?

І. Кедрин.

Газета—це також бизнес!

Коли рівно тридцять років тому автор цих рядків почав уперше працювати в наддніпрянській пресі, відразу мені, молодій і недосвідченій тоді людині, заімпонував розмах у підході видавців до видавництва. Всім, що перевели рр. 1917-20 в Україні, відомо, що Київ та інші більші міста були в тому часі здебільша острівцями, що лиш спорадично нав'язували взаємну сполуку, яка раз-ураз рвалася у хаосі революційних дій. Не вважаючи на те, кожний укранський часопис, що тоді появлявся, був друкований накладом щонайменше кількадесяти тисяч. Ясно, що в тодішніх умовинах неможливою була будь яка картотека передплатників, неможливою була теж сіть власних кольпортерів. Проте, кольпортерами ставав кожний машиніст і кондуктори кожного поїзду, який відходив з місця появи українського часопису. Вертався поїзд — приходив поїзд — приходив розрахунок і можна було подивляти чесність та совісність отих українських залізничників, свідомих ваги рідного друкованого слова. Очевидно, що український часопис був розхапуваний спрагненими новими читачами.

У Західній Україні (власне кажучи, маємо на увазі лише Східню Галичину) довгий час було інакше. Ще на початку 20-тих років нашого століття дивились там на рідну газету виключно лиш, як на громадську установу, безумовно потрібну й корисну, як засіб громадської організації, оборони рідних прав і репрезентації назверх, але — для широкого загалу нецікаву. І коли автор цих рядків увійшов до Редакції „Діла" в 1923 р., то той часопис завжди ще був єдиним українським щоденником в Галичині і завжди ще мав лише 4 сторінки, далеко меншого формату як „Свобода". Довгий час Редакція змагалася за одержання власного телефону, не було нічної редакційної служби ні дижурів, не було телефонічної інформаційної служби, не було власних репортерів, через те — очевидно — часопис приходив до рук читача спізнений, із опізненими новинками загального характеру, з малою кількістю редакційних ділів, патріотичний, але — нудний. Очевидно, що передплатники не прибували, а радше зменшувались, коли вимірали давні; „залізним кадром" передплатників були які дві тисячі громадян, головно наші священики й народні вчителі та жменя із тодішньої світської інтелігенції. І на всіх нарадах видавців і редакторів справа крутилась завсіди в тому самому завороженому колі: щоб зискати більше передплатників і повести успішну кольпортажу, треба зробити газету цікавою, а це можливо тільки збільшуючи її формат, приймаючи нових співробітників та реорганізуючи видавничу техніку; але, щоб це зробити, на це треба грошей, а звідки ж узяти гроші на більші видатки, коли нема їх на вже існуючі, скромні кошти Редакції, Адміністрації й Експедиції та найскромніші кошти друку?! Здебільша видавці стояли на становищі потреби дальших ощадностей і редукцій, а редактори боролись за інвестиції, як єдиний доцільний шлях рятувати газету від повільної, але певної смерти, та поставити її на сильні, здорові ноги — купецької калькуляції, самовистачальности й дохідности.

І так було, поки у 1925 р. пок. д-р Дмитро Левицький (помер у 1944 р. на большевицькому засланні) роздобув поважнішу квоту й тією ін'єкцією перевів першу реорганізацію Редакції та Адміністрації „Діла". Експеримент виявився настільки щасливий, що перед другою світовою війною „Діло" мало вже щоденно 10 сторінок, під неділю 16, а в кожне свято 24, плюс місячна бібліотека повістей, з обниженою ціною для точних передплатників, ну і 12-15,000 щоденного накладу. І цьому розвиткові тієї газети не перешкаджало існування поруч із нею ще двох інших українських щоденників у Львові. („Новий Час" і „Українські Вісті"). Навпаки, поява конкуренції була дуже потрібним поштовхом однаково для Редакції, як і для Адміністрації. Носієм правди, що часопис мусить бути „добрий" і конкуренційно здатний, не тільки патріотичний, але й **цікавий,** був 1-ий директор „Діла" від часу його оснування, старенький о. кан. Дамян Лопатинський, що йшов з духом часу, розумів поступ не тільки друкарсько-видавничої техніки, але й підходу до різних ділянок культури, та знав, що видавництво книжки чи — ще більше — часопису, це клясичне й надзвичайно штудерне **пов'язання культури і купецтва.** А власник цілого видавничого концерну у Львові, Іван Тиктор, доказав, що рідна преса й книжка може бути не тільки дохідна, але ще знайти доступ до тих хат, де її ніколи раніше не було, себто прихилити до друкованого слова широкі маси „найменшого брата".

В Европі були і тепер ще є чужинецькі часописи, які згори рахуються з дефіцитом, що його покривають субвенції політичної партії або уряду. Однак навіть в Европі це вже щораз рідше явище. Бо і там уже прийшли давно до переконання, що замість постійного субвенціонувати газету, треба поставити її на купецьких основах, себто зробити такі інвестиції, щоб часопис дістав атракційної, притягаючої сили, а тоді він буде не тільки сам себе оплачувати, але й приноситиме поважний дохід, із котрого частину можна буде давати на сплату інвестицій, решту — на дальшу розбудову. Бо видавництво це такий самий бизнес, як кожний інший. Продуцентами „товару" є редактори, головний редактор є першим директором фабрики, товар мусить мати метких і проворних продавців (адміністрацію), зрештою купецька калькуляція зовсім подібна, як при продукції будь-котрого іншого краму, з тим, що тут входять тільки інші позиції. До цих позицій у калькуляцію треба вставити не тільки безпосередню дохідність (прибутковість-, але й може ще більшу посередню. Бо газета дає величезні можливості реклями власного іншого бизнесу. Крім цього, преса є необхідна для здобуття людині й організації поваги, популяр-

(Докінчення на стор. 3-тій)

П. ШАНДРУК, Ген. Штабу Генерал-Пор.

МІЛІТАРНИЙ ПОТЕНЦІЯЛ УКРАЇНИ

2)

Геополітичне положення України вимагає створення ясної політичної концепції української держави. Перш за все видається ясним, що територія України є частиною геополітичного комплексу Середземного моря, якого віднОгою є Чорне море. Одна з тез геополітики стверджує, що територія держави, положеної в басейні моря, мусить творити гідрографічну цілість — майже всі ріки України концентрично вливаються до Чорного моря. Коли отже географічно Україна є північною частиною склепіння довкола Чорного моря — то є слушною політична теза, що забезпечення державности українського народу є пов'язане з забезпеченням державности народів цілого Чорноморського комплексу та установлення відповідних стосунків між Україною та іншими народами того комплексу. В історичній минувшині причин упадку української держави треба шукати також у фактах упадку Казанського та Астраханського Татарських царств, в підкоренні Великого Дону, Великого Новгороду в посереднім чи безпосереднім ослабленні Туреччини. Ключі до здобуття України лежать не менше на схід і захід від неї, як на півночі.

Значення геополітичного положення України не зменшилося в сучасній добі технічного поступу і є всі дані до ствердження, що воно в комплексі політичних аспірацій українського народу не стратить свого значення і для майбутнього України. Географічне положення України в аспекті політичного значення її мілітарного потенціялу треба розглядати як концентричну базу спільних національно-політичних прагнень, себто і збройного зусилля, всіх уярмлених московським імперіялізмом народів. Бо Україна є територією, що: надалі обумовлює повне панування над Чорним Морем; безпосередньо затримує московську інвазію на південь та на простори Близького Сходу; становить територіяльну підставу загроження оперативного напрямку московської діяльности на Кавказі, що є одним з найповажніших джерел технічної могутності Москви; посередньо через Туркестав Україна може загрожувати діяльності Москви в напрямі на середній Схід з його натуральними мінеральними багацтвами, перш за все в постаті нафти. Таке саме значення має географічне положення України в стратегічній оцінці можливостей московської інвазії на захід. Величезні й легко з боку Чорного Моря доступні простори України створюють стратегічні передумови доступу та розгортання великих сил для факторів опору московському імперіялізмові. Тому в політичній та мілітарній публіцистиці Західнього Світу Україну названо „ахилесовою пятою СССР".

Топографічні властивості поверхні України, що лише в полудневo-західній частині впірається в комплекс Карпатських гір, не становлять перешкоди для московського наїзду. Не мають теж навіть оперативного значення в добі сучасної військової техніки каналізуючі в напрямі північ-південь басейни Дніпра, Дністра і Дому. Можливість небезпечного загроження України з інших географічних напрямків є малоаткуальною при умові політичної стабілізації стосунків з географічними сусідами України, що тим більше є важливим, що москалі моможуть використати існуючі антагонізми серед оточуючих її народів для створення собі пляцдармів на сусіддуючих з Україною територіях. Глибокість і широкість території України при застосуванні ворогом модерних технічних засобів нападу, зокрема стратегічного летунства, є наскрізь доступна.

Небезпеку знищення ворогом у найкоротшім часі диспозиційних та потенціяльних осередків мілітарної сили України повинно б зрівноважити доцільними політичними осягненнями, поставленням на належний рівень офензивних можливостей та відповідно зорганізованою модерною пасивною обороною. Отже, геогра-політичне положення України ставить політично-стратегічний постулят: обмеження конечності боротьби і оборонного поготівля перш за все до північного напрямку.

У висновку геополітичне положення України, як фактор її мілітарного потенціялу, має умовно негативне значення. Його вирівняти можна політичними осягненнями та в деякій мірі відповідним піднесенням інших факторів. Це ствердження має зрештою силу в обрахунку всякої евентуальної загрози українській етнографічній території.

(Дальше буде).

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

(Продовження зі стор. 1-шої).

доклади. Статутова Комісія: проф. Олександер Грановський, Євгенія Юрків, д-р Роман Криштальський і Юліян Ревай.

Звіт голови У.К.К., Степана Шумейка

Згадавши про початки і ціль створення УККомітету, звітодавець зробив короткий перегляд його діяльности за роки 1946-49. Учасники Конґресу мали можність познайомитись з цими фактами, бо їх перегляд окремо надруковано. Діяльність Комітету розгорталася в кількох напрямках: 1. Репрезентації американських українців; 2. Інтервенцій в українських справах в американському уряді та в міжнародних організаціях; 3. Видавництва та інформації американського і закордонного світу в українських справах; 4. Загальна моральна і матеріяльна допомога визвольним змаганням українського народу; 5. Участь в організаційній і к о н с о лідаційній акції українців на американському континенті і в світі і т.п. Точні звіти з діяльности будуть проголошені окремо в пресі. До важливіших акцій УККомітету вз вітовому часі треба зараховати постійну видавничу та інтервенційну діяльність; висилку окремої делегації на установчі збори Організації Об'єднаних Націй в Сен Франсиско; висилку делегата на мирову конференцію в Парижі; ініціятиву за українську програму в „Голосі Америки" та багато інших важливих справ.

Представник МекҐрата покликується на Шевченка

Звіти Екзекутиви УКК на деякий час перервало зголошення чергового американського представника з привітом, цим разом особистого представника неприявного в той час у Вашинґтоні генерального прокуратора Злучених Держав, Мр. МекҐрата, директора Іміґраційного і Натуралізаційного Уряду, Джерома Щогнесі. Виправдуючи неприявність генерального прокуратора, він незвичайно тепло п р и в і т а в Конґрес, побажав успіхів в нарадах та висловив переконання, що прийде час, здійсниться заповіт Тараса Шевченка і Україна та український н а р і д діждуться свого Вашинґтона. Мр. Шіґнесі представив Конґресові Степан Ярема.

Виступ великого приятеля українців, сенатора Смита

Безпосередньо після привіту Мр. Шіґнесі, предсідник заповів приявність сенатора Олекснадра Смита з Ню Джерзі, що залишив всі свої справи, які власне в цьому часі полагоджувва поза Вашинґтоном, і вернувся до столиці спеціяльно з метою привітати Конгрес Американських Українців. Його прихід на залю привітали делегати стоячи та великими оваціями. Сенатор Смит, голова могутнього сенатського комітету закордонних справ, своїм виступом ще більше потвердив свої великі симпатії до українців та їх змагань. Він твердив, що як тільки опиниться між українцями, його відразу огортає „родинне почування". Ціла його промова була повна захвату і подиву до українських визвольних змагань, що їх він вважає авангардом в світовому змаганні до волі, справедливости і миру. (Промова сенатора Смита буде надрукована в українському перекладі в дальших виданнях цього щоденника).

Сенатора Смита представив Зібраним Євген Рогач, з одушевленням згадуючи його дотеперішнє заступництво в українських справах та його велику дружбу з американськими українцями.

Після сенатора Смита ще коротко промовив краєвий директор зв'язку Республіканської партії, Мр. Герман, бажаючи успіхів Конґресові.

Звіт касієра У.К.К., Дмитра Галичина

Подібно, як звіт голови УК-Комітету, так і касієра був до розпорядження делегатів надрукований. За звітовий час Комітет мав $60,684.84 приходів, $59,127.70 розходів, так що з днем 15-го жовтня в касі було $1,557.14. Звітодавець звернув увагу, що сьогодні Комітет має вже біля $3,000 боргів. Приходи Комітету походили насамперед з п о ж е р т в від громад та від організацій. Між цими останніми на першому місці є Український Народний Союз, що на цілі Комітету жертвував $4,000. Між громадами, що зложили поверх тисячі долярів, є: Дітройт і Гемтремк ($6,660.91), Ню Йорк ($5,824,55). Филаделфія ($4,-130), Ш и к а ґ о ($2,791,41), Клівленд ($2,439.19), Нюарк ($2,103.18), Джерзі Сити ($1,-885.61), Елизабет ($1,204.11) і Бруклин ($1,015.40). Між розходами найбільшу п о з и ц і ю займає видавництво „Українського Квартальника" ($24,-531.76).

Звіт секретарки, Еви Піддубчишин

В звіті секретарки УККомітету заслуговують на увагу такі рубрики: Комітет в звітовому часі відбув 141 засідань, 1,736 листів прийнято і 1,964 вислано та полагоджено цілий ряд інших „сухих справ", які вимагають, проте, багато труду і часу. Свій звіт секретарка закінчила гарячим заклицком до ще більшої праці усіх під гаслом: Бог і Україна.

Контрольна Комісія потверджує порядок в діловодстві

Іван В. Іванчук, здаючи звіт від Контрольної Комісії, потвердив повний порядок та правильність в діловодстві, висловлюючи при цьому надію, що в майбутньому Комісія матиме більше що рахувати.

Дискусію над звітами відложено до чергового дня і тоді прийнято їх без дискусії.

Привіти

Передбачену в програмі точку привітів започатковано посланням президента Трумана, що його відчитав виконуючий обов'язки предсідника Конґресу адв. Іван Панчук, та яке приявні прийняли з великим ентузіязмом.

Незвичайно змістові привіти склали, згідно з програмою, п р о ф. **Пантелеймон Ковалів** від Центральної України, посол **Василь Мудрий** від Галицької України, проф. **Авґустин Штефан** від Карпатської України та п р о ф. **Р о м а н Смаль-Стоцький** від Буковини. Провідною ідеєю всіх привітів було історичне змагання цих всіх частин єдиної української землі до об'єднання в одній вільній українській державі та братня допомога в цих змаганнях. Зокрема хвилюючий привіт склав проф. А. Штефан від Карпатської України, для якої Київ був не золотоверхим, але святим. Цей святий Київ, разом з усіми українськими землями поневолений і над ним знущається Лукавий. „Моліте-ся — говорив бесідник — та зробіть все можливе, щоби Господь вислухав наших молитов і визволив наш святий Київ від Лукавого".

О. д-р Кушнір передає привіт від канадійських українців

Привіт Конґресові від Комітету Українців Канади та згуртованих в ПАУКонференції інших американських країн передав о. д-р Василь Кушнір. При цьому він виголосив глибоку змістом промову, нав'язуючи до слів з привітання през. Трумана, які повинні нас зобов'язувати та заохочувати до ще більшої праці для визволення України. Першою передумовою успіху в тій праці буде наша єдність.

Д-р Костюк вітає Конґрес від УНРади та її Виконного Органу

Привіт Конґресові Американських Українців від Української Національної Ради та від її Виконного Органу зложив в другому дні нарад приявний на залі член УНРади, д-р Костюк. Відчитання сердечних і глибоких своїм змістом оригінальних привітальних листів, достойний гість попередив короткою промовою, в якій підкреслив великі заслуги американських і канадійських українців в тому, що з розбитої на партії української політичної еміґрації в Европі вилонилась ця верховна українська репрезентативна інституція поза залізною заслоною, що є нині авторитетним вільним репрезентантом українського народу.

Сенаторка Кисілевська закликає до єдности

Привіт Конґресові від об'єднаного в своїй організації українського жіноцтва в світі склала голова СКУЖ, сеніорка українського громадського життя, бувша сенаторка п-ні Олена Кисілевська. Бажаючи Конґресові успіхів в нарадах, достойна бесідниця гарячими словами закликала діяти для обєднання всіх українців в світі в їх змаганні до одної мети. Вона зокрема апелювала рятувати українських скитальців з Европи, бо „Україна-Мати не має аж так багато дітей, щоб могла принести н е п о т р і бні жертви".

Д-р В. Галан про найбільш нагляче завдання

Складаючи привіт Конґресові від ЗУАДКомітету, д-р Володимир Галан нав'язав до слів п-ні Кисілевської та закликав до збільшення наших зусиль для рятунково-переселенчої акції. Згадуючи конкретні труднощі в цій акції, бесідник твердив, що з теперішнього важкого положення буде вихід, якщо стара і нова еміґрація зрозуміє це наше історичне завдання рятунку наших братів та всіми своїми силами і засобами піддержить акцію ЗУАДКомітету.

Микола Лебідь вітає Конґрес від визвольного руху на Батьківщині

Несподіванкою для делегатів був непередбачений програмою виступ відомого одного з провідників українського революційного руху, тепер закордонного секретаря УГВР, Миколи Лебедя, що зложив Конґресові привітання від „українського визвольного ф р о н т у на Батьківщині, себто в першу чергу від українського народу, від УГВР та від героїчної УПА, як армії українського народу, та від революційно-політичного підпілля в Україні". Бажаючи Конґресові успіху в об'єднанні української іміґрації в ЗДА для допомоги у визвольних змаганнях українського народу, бесідник г о в о р и в: „Хай віра і невгнутість українського народу на Батьківщині скріплять і нас на еміґрації для реальної допомоги в о ю ю ч і й Україні".

Командир Лагідний вітає Конґрес від рейдуючих відділів УПА

„Від імені командирів і бійців УПА, які рейдами перейшли з терену боротьби з московсько - большевицьким наїзником в Західну Европу", привітав Конґрес один з командирів УПА, Лагідний.

Евген Волошин передає привіт від Американсько-Української „Воюючої Молоді".

Короткий привіт та побажання успіхів в нарадах Конґресу від Ліги Української Молоді Північної Америки передав її голова, Євген Волошин. Заповідаючи його виступ, заступник предсідника адв. Іван Панчук заявив, що це буде привіт від „американсько-української воюючої молоді".

Слава Україні! Хай живе Білорусь!

Палкий привіт Четвертому Конґресові Американських Українців зложив особисто представник Білорускої Центральної Ради. Згадуючи спільну долю і недолю братніх білоруського і українського народів, він закінчив своє привітання окликами: Хай живуть Злучені Держави Америки! Слава Україні! Хай живе Білорусь!

Братній привіт від литовців.

Довше і щире привітання прислали Конґресові американські литовці, що в тому самому часі відбували й свій Конґрес в Ню Йорку. Конґрес рішив вислати відповідний братній привіт Литовському Конґресові.

РЕФЕРАТИ.

Основні реферати на Конґресі, на яких нововибраний Конґресовий Комітет має базувати дальшу свою працю, виголосили: д-р Лука Мишуга, проф. Лев Добрянський, Людмила Івченко, проф. Микола Чубатий, проф. Михайло Ветухів та Дмитро Галичин. Реферати будуть проголошені в пресі в цілости і тому на цьому місці подамо тільки коротку характеристику.

Д-р Лука Мишуга: Американські українці і визвольні змагання українського народу.

Доповідач дав джерельно опрацьований історичний огляд дотеперішньої акції американських українців в користь та на допомогу українським визвольним змаганням. Доповідь була великою новістю не тільки для представників нової іміґрації, але й для місцевого громадянства, бо фактами потверджувала величезний вклад американських українців в українську визвольну справу. З прикладів минулого, довершених мінімальними силами та засобами, доповідач поробив відповідні висновки на майбутнє.

Проф. Лев Добрянський: Визволення України — міжнародна справа.

Референт у виїмково ядерний спосіб представив українську проблему в міжнародному аспекті сьогоднішних обставин, її пов'язаність з противорічностями між демократіями і Советами та її вплив на розвиток політичних подій. Він зокрема зупинився на відповідальності українців, що повинна випливати зі свідомости українського положення, як теж на відповідальності Злучених Держав в цьому рішальному змаганні до світового замирення, якого ніколи не можна буде досягнути без справедливої розв'язки української проблеми. На цьому тлі він з'ясував теж завдання американських українців.

Людмила Івченко: Роля жінки в політичному житті та визвольних змаганнях України.

П-ні Івченко, нова іміґрантка з під-советської України та вже широко відома громадська діячка серед української еміґрації, дала прекрасний образ української жінки та її участи в змаганнях українського народу. Вона звернула увагу на два головні типи українських жінок: героїні, що рам'я об рам'я з чоловіками бере участь в збройній та революційній боротьбі за волю народу, і не менша героїня та жінка, що серед найважчих обставин поневолення береже родинного вогнища і виховує нове покоління. Третій тип жінки - репрезентантки нам ще треба виховати і в цьому велике завдання теж американських українців.

Проф. Микола Чубатий: В обороні української церкви і культури.

Українська Церква і культура — по думці доповідача — це ці два угольні камені, на яких опирається духове і фізичне існування української нації як такої. Тому теж всі вороги українського народу намагаються знищити ці підвалини, бо знають, що тоді тільки можна знищити український нарід. Оборона і розвиток цих цінностів є прямою боротьбою за існування української нації.

Проф. Михайло Ветухів: Сучасний стан України під Советами.

Докладчик, що сам прожив ввесь час в підсоветській Україні, на прикладах минулого незвичайно живо дав оцінку тої грози, що її переживає наш „Старий Край" в советській неволі. Сучасне положення в Україні бесідник розглянув під оглядами: соціяльним, культурним, господарським і політичним. Прикладом положення України в советській неволі може послужити епізод, що мав місце під час голоду на вулиці Харкова: Сліпий дід від давних часів продавав газети та викрикував переказані йому заголовки головних повідомлень. Біля нього лежав труп тількищо вмерлого з голоду селянина. Дід його не міг бачити і ввесь час викрикував: „Правда"! „Правда"! (назва газети) „Брехня капі-

(Докінчення на стор. 4-тій).

Газета—це також бизнес!

(Докінчення зі стор. 2-гої)

ности, для задовольнення позитивних громадських амбіцій видавця. Тому бизнес із газети є багато різнородніший, як із будьякого іншого підприємства.

Преса є пов'язанням культури й купецтва, як — зрештою — і деякі інші ділянки культурного життя, що не можуть існувати без грошей і торговельної калькуляції. Очевидно, що скрізь, де є високе зрозуміння для потреб культури, де є бажання зробити її вибагливою та вдержати за всяку ціну на високому рівні й без уваги на дохідність, там появляються теж меценати, які піддержують культурне діло без уваги на зиск і втрату. Коли ж нема меценатів, то культурна імпреза мусить або загинути або переставлятись включно на купецький лад. Прикро, але правдиво.

Чому прикро? Чому дивитись на дефіцит і банкроцтво, а не на дохід і розбудову?! Адже існує безліч часописних видавців, які доробились на цьому бизнесові маєтків і роблять водночас в е л и ч е з н е культурне діло! Лякатися інвестицій капіталу в часописне видавництво можуть тільки ті, які не здають собі зовсім справи з велетенських заробіткових можливостей, що їх дає видавництво (так, зрештою, буває із кожним бизнесом: хто на ньому не розуміється, той не має до нього довіря). Треба раз на завжди забути, що рідну пресу треба **лише** тому піддержувати, що що вона — рідна. Ні, пресу треба передусім піддержувати тому, що вона для читача **цікава** й читачеві органічно необхідна. Нецікавий часопис (книжка, театр, концерт) не вдержиться навіть при великому патріотизмі громадянства, бо моральний кредит знайде у нього **цікава** конкуренційна поява. А зробити цікавим часопис, це значить покращати продукцію товару, який знайде напевне збут, коли стане кращий. А тому, що той своєрідний товар нації потрібний і необхідний, треба помогти, щоб він не тільки існував, але був також якнайкращий.

Заворожене коло української преси в Америці скінчиться зхвилиною, як люди з капіталом поцікавляться часописом, як бизнесом. Ми, старі й досвідчені фабриканти того товару, радимо їм це зробити, не тому, щоб вимантити від них гроші на пропаще діло, а навпаки — щоб помогти зробити добрий бизнес: це буде бизнес подвійний, бо не тільки капіталістів, що дадуть гроші, але й патріотів в їхніх особах, що матимуть вдоволення з доброго діла, і — всього українського народу, що буде гордитись доброю пресою!

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 20.

Відділ:		Жертва:
	Яків Сенецко	$ 2.50
	Іван Синявський	2.00
	Інж. Ярослав Кузьмин	2.00
	Володимир Дячук	2.00
	Константин Мандзенко	2.00
	В. Кушнєський	2.00
	Ігнатій Печончик, передпл.	2.00
	Михайло Брунець	2.00
	Степан Лялька	2.00
	Дмитро Кипаренко	2.00
	Я. Гафткович	2.00
	Микола Водляк	1.00
	Михайло Кухарський	1.00
	І. Шандровський, передпл.	1.00
	Олекса Рибак, передпл.	1.00
38	Андрушко Стефан	2.00
53	Павло Шпікула	5.00
59	Микола Варій	3.00
66	Михайло Гандзюк	5.00
83	Пилип Дубас	2.00
96	Петро Булій	1.25
106	Дзявроник Гарасим	2.00
122	Макар Заверуха	5.00
122	Салата Харатон	2.00
123	Проніцький Михайло	2.00
122	Сідвінський Кароль	2.00
146	Теодор Солодкий	2.00
189	Чупрун Пафнутій	3.00
196	Н. Цінюрчин	2.00
196	Дмитро Костюк	2.00
204	В. Гасій	5.00
204	Д-р М. Дудра	2.60
204	Андрій Бабіцюкна	2.00
204	Михайло Ковердович	2.00
204	Павло Баронецький	2.00
204	Роман Рибак	2.00
209	Иосиф К. Гінда	2.00
209	Михайло Вадяк	1.00
217	Іван Луцишин	2.00
217	Андрій Іванів	2.00
217	Петро Паснак	2.00
217	Володимир Чорненький	1.00
217	Василь Пригода	1.00
220	Юрчак Іван	3.00
220	Бубен Антін	2.00
243	Іван Лагола	2.00
259	Е. Скородинський	5.00
267	Пілат Стефан	2.00
275	Іван Сосульський	2.00
291	Ковальський Богдан	1.00
291	Чужак Богдан	1.00
296	Михайло Бомбик	2.00
351	Михайло Гупайло	2.00
366	Семко Седіло	2.00
367	Василь Бялицький	2.00
423	Іван Водруґ	5.00
432	Д-р К. Ващук	1.00
456	Вилка Михайло	2.00
466	George Kuzma	2.00

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

(Докінчення з 3-тої стор.).

талістичних акул про голод в Україні!"

Дмитро Галичин: Розбудова У. К. Комітету.

Доповідач, беручи до уваги наші народні потреби, видвигнув цілком нову думку, як придбати на них необхідні матеріяльні засоби. В майбутньому має бути створений один народний фонд, до якого кожний член нашої громади буде морально зобов'язаний виплачувати річно національний даток у висоті від 10 до 50 долярів, залежно від зарібку та родинного стану, і цей фонд будеться відповідно розділювати на всі наші народні потреби. Це дозволить вести плянову працю. В докладі накреслено теж головні напрямні практичної організації цього фонду. Згідно зі загальними обчисленнями, американські українці за останніх 50 років дали на потреби українського народу поверх чверть біліона долярів. Американських українців характеризує надруковано десятки років тому в „Свободі" поезія одного майнера, в якій сказано: „під землею тут працюю, гріб собі копаю, щоб вам хату поставити у Рідному Краю". Ця турбота і жертвенність на „хату у Рідному Краю" повинна дальше просвічувати американських українців.

На цьому закінчено перший день нарад, відкладаючи дискусію до чергового дня. Проте, з огляду на брак часу, дискусія не відбулася і видвигнені у рефератах висновки та пропозиції прийнято без неї.

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРАД

Другий день нарад Конгресу, в неділю 6-го листопада, почався в годині 11-тій „конкретними" привітами від численних, заступлених на Конгресі українських товариств і організацій. Представники підходили до президіяльного стола, виголошували привіт і зразу складали грошеву пожертву на цілі Конгресового Комітету. Найбільшу жертву, бо $1,000 зложив від головного уряду Українського Народного Союзу його головний касієр, Роман Слободян, звертаючи увагу, що велика частина теж інших жертв впливає від заступлених на Конгресі відділів УНС. Між жертводавцями були теж представники організації нової української іміграції „Самопоміч", що приявні прийняли з окремим вдоволенням, як манифестацію спільности ідеалів та змагань до їх здійснення. З часом привіти розгорнулися в шляхетне змагання хто дасть більше. Крім пожертв від організацій, були теж особисті пожертви від поодиноких громадян, між ними $200 від п. Маркова та його дружини, з призначенням по половині на УКК і ЗУАДКомітет. По $100 зложили: д-р Іван Смук, д-р Мирослав Сіменович та п. Курівчак. Разом при цій нагоді зложено $3,350.

Доповнення і поправки статуту.

Адв. Степан Ярема від Статутової Комісії поінформував про запропоновані доповнення та зміни статуту, головно відносно членства та кількостевого складу Комітету. В своїй праці Комісія керувалась змінєними обставинами та виразним бажанням поширити до найбільших меж організаційну базу К. Комітету. В статуті додано, що відносно американської внутрішньої політики, отже у відношенні до партій, Комітет та його члени повинні зберігати невтральність і співпрацювати з обома партіями. Окреме доповнення до статуту дає Екзекутиві Комітету право іменувати екзекутивного директора. Статут прийнято з поправками та деякими виясненнями.

Звіт Номінаційної Комісії та вибір нового уряду.

Від Номінаційної Комісії здавав звіт проф. Микола Чубатий, вияснюючи, якими мотивами та настановами керувалась Комісія в підборі кандидатів на членів Комітету. Звернено увагу, щоби Екзекутива з практичних міркувань була з Ню Йорку та поблизьких міст. Проф. Чубатий при цьому вияснив, що пропонований голова Конгресового Комітету, проф. Добрянський, живе постійно у Вашингтоні і тут він репрезентуватиме Комітет тоді, як в його неприявности ділові справи в Ню Йорку вестиме перший заступник, Дмитро Галичин. На заступників та членів Політичної і Дорадчої Рад іменовано осіб з різних місцевостей, різних організацій та різних прошарків. Після деякої, досить оживленої дискусії, вибрано новий Комітет в складі, поданому на іншому місці в сьогоднішньому числі цього щоденника.

Резолюції.

Проєкт резолюцій зреферував від імені Резолюційної Комісії д-р Лонгин Цегельський. Точний текст резолюцій буде проголошений в пресі. Вони з'ясовують відношення американських українців до своєї американської батьківщини, до свого українського народу та його змагань, як теж забирають становище до поодиноких актуальних справ. Зокрема підкреслюється вагу християнської релігії в житті народу, важливість активної участи в закріпленні демократії в світі, зв'язуючи з тим проблему визволення України. В окремій резолюції Конгрес вітає створення УНРади, як поважний крок на шляху до повного об'єднання українських сил в змаганні до одної мети. В резолюціях вітається Українську Повстанську Армію і її політичний провід на Рідних Землях та висловлюється подив і пошану її геройству і жертвенности в першій лінії боротьби за визволення.

На відчитанню резолюцій перервано дальші наради, бо власне мав зачатися влаштований у зв'язку з Конгресом концерт Української Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, під мистецьким проводом Григорія Китастого.

Після концерту продовжувано наради, при чому розгорнулася жива та дуже інтересна дискусія на теми тількищо винесених Конгресом ухвал та постанов.

Під знаком дійсної єдности.

Четвертий Конгрес Американських Українців відбувся під знаком дійсної єдности свідомих національно американських українців, незалежно від світоглядових й політичних поглядів. Коротким закликом Дмитра Галичина до дальшої праці під знаком тої духової єдности, для її ще більшого поширення і закріплення, Конгрес закінчено формально відспіванням українського національного гимну в год. 9-тій ввечорі.

Концерт Капелі Бандуристів.

Зв'язаному з Конгресом у Вашингтоні концертові Капелі Бандуристів віддамо окрему увагу в одному з найближчих видань цього щоденника. На цьому місці тільки ствердимо, що він переходить навіть найсміливіші сподівання, базовані на всіх дотеперішніх суперлятивних оцінках. Це завершена артистична група найкращих талантів, виявлених в найкращій українській національній мистецькій формі. В їх грі і співах було все: український характер і українські змагання, українська радість і український смуток, там був шум Дніпра-Славути і шелест золотих ланів України, там було українське небо і українська земля, це був справді голос України. Приявних на концерті около тисяча ентузіястичної української і американської публіки.

Мистецька виставка.

Знаменитим доповненням цеї великої ділової і артистичної української манифестації в столиці була прекрасна виставка українського мистецтва, приготована артистом С. Гординським та при співпраці Мелані Міляновичч. Про неї теж буде мова окремо. Згадаємо тільки, що виставку оглянули м. і. такі визначні американці: Ченселор Дей, професор Корнельського Університету з Ітаки, Н. Й.; Мр. Помфред з Вилйем енд Мері Юніверсіті у Вилйемсбургу; Мр. Стаддерт, президент Ілінойського Університету; Мр. Бромбо, вайспрезидент Американської Виховної Ради з Вашингтону; д-р Зук, президент Американської Виховної Ради; Монсіньйор Гокволт з Національної Католицької Добродійної Конференції, та Ченселор Фіцґеральд, президент Питсбурґського Університету. Усі вони в тому часі відбували в готелю Статлер конференцію Американської Виховної Ради.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Попирають працю УКК.

Члени Товариства Українських імігрантів „Самопоміч", відділ у Филаделфії, зібрані на своїх чергових сходинах в дні 15. жовтня 1949 р. після заслухання доповіді ред. Б. Катамая про діяльність і завдання Українського Конгресового Комітету в ЗДА, ухвалили одноголосно такі резолюції:

1. У.К.К. у часі своєї довголітньої діяльности виконав велику й успішно політичну роботу в пропаганді української визвольної справи і в обороні політичних прав України, поневоленої московсько-большевицькими імперіялістами,

2. У.К.К. повинен поставити на перше місце своїх завдань справу визволення України і вжити всі морально-пропагандивні, та матеріяльні засоби для усвідомлення вільних, демократичних народів світу про значення й історичну вимогу Української Самостійної Держави в побудові і закріпленні миру, та демократичного ладу у світі,

3. У.К.К. повинен ще більш завзято й успішно домагатись, щоб вільний, християнський світ станув в обороні переслідуваних українських церков, які перші у світі впали жертвою в боротьбі Христової Правди проти безбожницької Москви,

4. Для повного здійснення завдань У.К.К. і всієї української спільноти в ЗДА, для справи визволення України першим і єдиним завданням У.К.К. є довести до міцного і тривкого обєднання всієї української еміграції, без різниць релігійних і політичних переконань, чи територіяльного походження,

5. Зібрані члени Самопомочі кличуть всіх нових емігрантів у Пенсилвенії, морально і матеріяльно підтримати У.К.К., і в скорому часі внести через касу „Самопомочі" відповідний грошевий даток на посилення великої й відповідальної роботи У.К.К.

За Управу Самопомочі — відділ у Филаделфії

Б. Гарасимович, голова;
М. Мадай, секретар.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. У. Н. Дому, від. 316, відбудуться в четвер, 10. листопада, в Тов. Домі, 831 Джозеф Еве., в годині 8. ввечір. Просимо тих членів, котрі довгують більшу суму до Тов. каси, щоб кожний старався сплатити по змозі на цих зборах. Буде номінація на уряд на 1950 рік. Просимо всіх членів і члениць прийти на означений час. — І. Свереда, гол.; П. Ковтун, кас.; В. Гавриляк, фінанс. секр.; В. Іванців, рек. секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. листопада, в годині 2. пополудні, у своїй галі, 941 Френклін Еве. Просимо всіх членів прийти на означений час; тепер всі не працюєте, то хоч раз всі прийдіть на збори, щоб обговорити братські справи. Збори будуть годину скорше, бо після буде Листопадове Свято. — І. Павловський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 13. листопада, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів явитись на збори, бо є важні справи до полагодження. Буде звіт делегатів з Укр. Конґресу у Вашинґтоні. — Г. Степанек, предс.; Г. Кісіль, фін. секр.-кас.; Т. Кальмук, рек. секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Сестр. Благовіщення, від. 125, повідомляє членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 13. листопада, в год. 12:45 пополудні, в парафіяльній галі св. О. Николая при Оклей і Райс вул. З огляду на близькі річні збори просимо довгуючих членів вирівняти свої вкладки. — Ксеня Плетяк, предс.; Петронеля Яворська, кас.; Іванка Подола, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Звичайні місячні збори Бр. св. Апп. Петра й Павла, від. 220, відбудуться в суботу, 12. листопада, в год. 7:30 ввечір, в парафіяльній галі, 4950 Полайна ул. Взиваємо довгуючих членів виповнити цего місяця свої залеглости, бо цего місяця замикаються річні рахунки. Хто має знайомих, що ще не є членами Союзу, просимо повідомити уряд на зборах, а ми радо їх впишемо. — Д. Ґіжовський, предс.; В. Саґан, кас.; Г. Гарасим, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Повідомляємо членів Тов. ім. Івана Франка, від. 334, що місячні збори відбудуться 13. листопада, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження, а також почуєте звіт делегата з Укр. Конґресу у Вашинґтоні. — За уряд: М. Задерецький, предс.; С. Морозович, фін. секр.; І. Жук, рек. секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться 13. листопада, в годині 12:30 пополудні, в Домі Від. У. Н. Союзу, 845 N. Western Ave. Просимо членів прийти на час. — За уряд: Г. Бобик, предс.; М. Сенків, кас.; В. Пилипів, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. листопада, в гали церковній, точно в годині 3. пополудні. Просимо члениць явитись на означений час, бо будемо мати важні справи до вирішення і буде вибір кандидатів на уряд на 1950 рік. Приходіть всі і приведіть зі собою нових члениць. — За уряд: Е. Геруля, предс.; А. Грицак, кас.; М. Ходак, фін. секр. М. Кек, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 13. листопада, в годині 1. попол., в У. А. Осередку, 2965 Карпендер ул. — П. Андрушків, секр.

ТАМЕСТОН, КОНН. — Тов. укр. Січ, від. 421, повідомляє, що збори відбудуться 12. листопада в Укр. Гали, 91 Проспект ул., в годині 8. ввечір. Просимо всіх членів приходити на збори на означений час і старатися приєднувати нових членів до У. Н. Союзу. — За уряд: Т. Михнів, предс.; М. Шипінка, кас.; Й. Шеремета, рек. секр.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Бр. св. Николая, від. 276, подає до відома всім своїм членам, що збори відбудуться в неділю, 13. листопада, в годині 1:30 пополудні. Уряд дякує всім своїм членам, що так численно взяли участь минувшого місяця на зборах і так багато добрих справ полагодили. Іще раз просимо прийдіть на збори і то в такім числі, щоби побити рекорд минувшого місяця. — Й. Віли, фін. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 13. листопада, в салі церковній, в годині 1:30 пополудні. Взиваємо всіх членів явитися на збори, бо будемо вибирати кандидатів на уряд на 1950 рік. — М. Сорохтей, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться 13. листопада, в годині 2. пополудні, в домі Лісного. — І. Шеґера, предс.; Л. Мартинчук, кас.; Н. Лісний, секр.

БАЛТИМОР, МД.

Дня 31. жовтня б. р. в згаданому місті при вулиці Broadway ч. 26 відкрито тимчасово Українську Православну Каплицю. Перша Служба Божа буде відправлена в неділю, 13. листопада ц р., в годині 8:30 ранку, про що сповіщається широкий загал заінтересованих вірних.

Одночасно проситься православних українців складати зголошення на письмі на імя Rev. Wasyly Bulawka, 649 Portland St., Baltimore, Md., по яких можна буде устійнити осередки більшого скупчення вірних, куди мали б виїзджати священики для відправ Служб Божих і науки дітей релігії. (огол.)

ПОШУКУВАННЯ

МОРОЗ МИКОЛА з с. Мидяничі, пов. Дрогобич, пошукує односельчан, своїх товаришів і товаришок: Анну, Юстину і Марію Шуляк; Миколу, Михайла і Анну Чичила, які виїхали з дому до Америки в 1929 році. Голоситись на адресу: Mykola Moroz, c/o Mr. Wisbach, EVW Hostel Friday Bridge, Cambs, England.

Федора Слободяна, Федора і Романа Назаруків та Софію Лаврук, усіх із села Чорнолізці, пов. Товмач, пошукує **Марія Назарук**, дочка Павла і Анни, з того ж села, вивезена в 1942 р. німцями на роботу і проживаюча до тепер у Німеччині. Писати на адресу: Maria Nazaruk, Kandel, Rh. Pfalz, Germany, Zone France.

Петро Попович пошукує рідних і знайомих із села Топорівці, повіт Чернівці, Буковина. Писати на адресу: Sr. Pedro Popovich, Hospital, Los Andes, Eda, Merida, Venezuela, S. A.

Пошукую Заяця Михайла з його родиною, зс ела Лазарівка, пов. Бучач, Галичина. Також односельчан. Прошу писати на адресу: Уніят Марія з дому Равлик, D.P. Camp 28 bei Lichtenberg, Altehnagen uber Braunschweig, Br. Zone, Germany.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляється членів відділу 240 в Істон, Мериленд, що дотеперішній секретар відділу п. Басюк виїхав до Филаделфії, а тому вибрано іншого секретаря, а саме: п. Григорія Добуша, якого адреса є: c/o John M. Shwaninger, Golbot County, Troppe, Md. Починаючи від 1. листопада, проситься посилати членські вкладки вже на адресу п. Добуша.

УВАГА!

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Новоприбуваючі українські іміґранти обезпечуйтесь в Товаристві „Дністер", відділ 430 Союзу, зорганізованім новими іміґрантами. Там знайдете поміч і пораду у Ваших нових життєвих справах. Зголошуйтесь особисто, або письмо, на адресу: "Dnister" Society, Branch 430 of Ukrainian National Ass'n, 2209 Aspen St., Philadelphia 30, Pa. — Р. Дяків, предс.; О. Вакай, секр.

ТАРЗАН, ч. 2213. Непрощений їздець.

Саме, коли лев-убивник намірився завдати рішальний удар...

...господар джунглів вскочив на його хребет.

Миттю великий мясоїд почав ставати дуба й скакати.

Вкінці він підскочив вгору і перевернувся взад.